

TUNTOSARVI

Nro 7 1986

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 7/86
12. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen

TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90) 77041/227

SISÄLLYS

Presidentin ja eduskunnan välillä kinaa	1
Ajankohtaista	3
Lukijan palsta	8
Muovikassillinen ahvenia	14
Ilmoitus	16

TUNTOSARVI

14.2.1986

Presidentin ja eduskunnan välillä kinaa
Kirkkohallitus esitti, että ns. arkipyhät (loppiainen ja helatorstai) palautettaisiin alkuperäisille paikoilleen. Vuona 1973 nämä pyhät siirrettiin vietettäväksi viikonloppujen yhteyteen. Tästä oli se etu, ettei pyhä katkaissut normaalia työviikkoa.

Presidentin ja eduskunnan välillä kinaa

Tapahtumien kulku on ollut lyhykäisesti seuraava:

Kirkkohallitus esitti, että ns. arkipyhät (loppiainen ja helatorstai) palautettaisiin alkuperäisille paikoilleen. Vuona 1973 nämä pyhät siirrettiin vietettäväksi viikonloppujen yhteyteen. Tästä oli se etu, ettei pyhä katkaissut normaalia työviikkoa.

Hallitus valmistelikin eduskunnalle lakiesityksen, joka noudatteli kirkkohallituksen toivomusta. Lakiesityksen valmistelu tosin kesti hallituksessa kauan, 7 kk.

Eduskunta hyväksyi hallituksen sille tuoman arkipyhälain, mutta jätti merkitsemättä lakiehdotukseen voimaantulopäivämäärän. Näin eduskunta menettelee usein muidenkin lakien kohdalla.

Tässä vaiheessa työntekijä- ja työnantajapuoli alkoivat riidellä siitä, tulisiko pyhäpäivistä kaksi uutta palkallista vapaapäivää työntekijöille. Työnantajat (STK) sanoivat, ettei palkkaa makseta ja työntekijät (SAK) vaativat, että palkka pitää maksaa. Työmarkkinajärjestöjen kiista uhkasi jo muodostua kompastuskiveksi meneillään olevissa palkkaneuvotteluissa.

Tällöin tasavallan presidentti Mauno Koivisto, jonka tehtävänä on vahvistaa eduskunnan päättämät lait, vahvasti arkipyhälain tulevaksi voimaan vasta vuonna 1992. Tähän oli mahdollisuus, koska eduskunta oli jättänyt voimaantulopäivämäärän auki. Eduskunta oli kuitenkin tarkoittanut, että laki tulee voimaan mahdollisimman nopeasti eikä vasta kuuden vuoden kuluttua.

Tästä presidentin päätöksestä syntyi riita eduskunnan ja presidentin välille. Eduskunta, erityisesti puhemies Erkki Pystynen, monien oikeusoppineiden tukemana väittää nyt, että presidentti on toiminut Suomen perustuslain hengen vastaisesti. Suomen perustuslain mukaan valta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta.

Tilanne kärjistyi harvinaisella tavalla valtiopäivien avajaisissa keskiviikkona 5.2. Tämän kerran vuodessa alkavan uuden istuntokauden avaa presidentti, joka tällä kertaa arvosteli epätavallisen kovin sanoin eduskuntaa. Presidentti Koivisto syytti kansanedustajia ja puhemies Erkki Pystystä huonosta lain valmistelytyöstä. Presidentin mukaan oli eduskunnan oma vika, että hän joutui vahvistamaan lain voimaantulopäivämäärän, kun eduskunta ei sitä ollut iste määrännyt, koska siitä oli palkkaneuvotteluissa syntynyt lihava riita.

Puhemies Erkki Pystynen puolestaan kiisti vastauspuheessaan valtiopäivien avajaisissa eduskunnan olevan syyllinen syntyneeseen tilanteeseen. Hän kehotti presidenttiäkin arvostelemaan hallitusta, joka asian viivyttelyn takia on syntyneeseen tilanteeseen

syyllinen.

Tällaisten yksittäistä lakia koskevien syyttelevien puheenvuorojen käyttö valtiopäivien avajaisissa on hyvin harvinaista. Tavallisesti presidentti tässä arvokkaassa tilaisuudessa puhuu vain suurista asioista kuten esimerkiksi Suomen asemasta maailmassa ja odotettavissa olevasta taloudellisesta kehityksestä.

Useat sanomalehdet vaativatkin torstaisissa pääkirjoituksissaan, että presidentin ja eduskunnan suhteita nyt vaivaavasta asiasta olisi päästävä mahdollisimman nopeasti eroon. Näin siksi, että itse riideltävä asia, arkipyhien siirto, ei ole kovin merkittävä. Kärpäsestä on paisunut härkänen, niin kuin sananlasku sanoo.

TP

AJANKOHTAISTA

Joensuun kaupunginjohtajalle sakkoja osakekaupoista

Joensuun kaupunginjohtaja Aaro Heikkilä tuomittiin maksamaan 4.000 markkaa sakkoja toimivaltansa ylittämistä. Heikkilä oli 1984 ostanut ilman kaupunginhallituksen lupaa pankkiosakkeita 6,2 miljoonalla markalla. Kunnallislain mukaan kaupunginjohtajalla ei ole lupaa päättää yksin tällaisista suurista kaupoista.

Oikeuden mukaan Heikkilä syyllistyi virkarikokseen tahallaan, mutta ilman hyötymis- ja vahingoittamistarkoitusta.

Helsingin Sanomat 7.2.

Uusi jäänmurtaja neitsytmatkalleen

Suomen uusin ja nykyaikaisin jäänmurtaja on parhailaan avustamassa Pohjois-Suomen meriliikennettä. Otso-niminen alus on hieman alle sata metriä pitkä. Sen leveys on 24 metriä ja sen syväys on kahdeksan metriä. Laivan rakentaminen tuli maksamaan 242 miljoonaa markkaa.

Otso on Suomen suurinta jäänmurtajaa Urhoa viisi metriä lyhyempi. Uuden muotoilun ansioista Otso on kuitenkin paljon sulavalinjaisempi. Laivan rakentamisessa on käytetty paljon uusia ratkaisuja. Esimerkiksi etupotkurit on korvattu superkauppalaivoissa kokeilulla ilmapumppujärjestelmällä. Ilma painaa valtaisalla voimalla keulan 46 reiästä ulos ja tuo vettä tullessaan. Näin se vähentää kitkaa ja laiva kulkee entistä kevyemmin ja vähemmällä polttoaineella.

Helsingin Sanomat 7.2.

SAK vaatii palkkoihin 3,1 prosenttia lisää tänä vuonna

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK vaatii 75 pennin yleiskorotusta tuntipalkkoihin tänä vuonna.

SAK:n palkkavaatimusten toteuttaminen nostaisi kaikkien palkansaajien ansioita keskimäärin 3,1 prosenttia.

SAK:n sosiaalidemokraatit ja kommunistit olivat vaatimuksesta yksimielisiä. Pienipalkkaisille SAK vaatii lisäksi vajaan prosentin korotuksen palkkoihin yleiskorotuksen lisäksi.

Työnantajain keskusliiton STK:n toimitusjohtajan Pentti Somerton mielestä vaatimukseen ei ole mitään syytä suostua. Somerto muistuttaa, että Suomen taloudellinen tilanne on heikkenemässä tänä ja ensi vuonna.

Helsingin Sanomat 4.2.

Lahden kaupunginjohtaja pidätettiin lahjusepäilyjen vuoksi

Lahden kaupunginjohtaja Seppo Välisalo (KOK) oli poliisin pidättämänä kolme vuorokautta. Poliisi epäili Välisalon ottaneen lahjuksia lahtelaiselta rakennusfirmalta.

Poliisin oletuksen mukaan Välisalo sai 1980 Jalkarannan kaupunginosasta Vasikkahaantieltä 142,5 neliön rivitaloasunnon noin 40.000 markkaa käypää hintaa halvemmalla. Kaupunginjohtajaa kuulusteltiin myös neljä vuotta sitten tehdystä Saariselän matkasta, jonka kustansi lahtelainen mainostoimisto.

Kaupunginjohtaja Välisalo kiisti pidätyksen jälkeen järjestämässään tiedotustilaisuudessa häntä vastaan esitetyt syytteet. Hän on mielestään maksanut asun-

nosta normaalin hinnan, eikä ole saanut mitään alennusta.

Komisario Sulo Aittoniemi Keskusrikospoliisista sanoo, että tutkimuksia jatketaan. Kun tutkintapöytäkirja on valmis, asia jää syyttäjän harkittavaksi. Syyttäjä päättää nostaako hän syytteen oikeudessa Välisaloa vastaan vai ei.

Helsingin Sanomat 4.2.

Yksityissairaala aloittaa sydämen ohitusleikkaukset

Helsinkiläinen yksityissairaala Mehiläinen aloittaa tekemään sepelvaltimon ohitusleikkauksia tänä vuonna. Mehiläinen on ensimmäinen ohitusleikkaukset aloittava yksityissairaala. Sairaala arvioi leikkaavansa 100-200 potilasta vuodessa.

Ohitusleikkausten tarve on Suomessa vuosittain pari tuhatta. Viime vuonna leikkausten määrä jäi alle tuhanteen. Näin ollen ohitusleikkausta tarvitsevat potilaat joutuvat odottamaan leikkaukseen pääsyä tavalliseen keskussairaalaan jopa useita vuosia.

Mehiläinen ei ole vielä päättänyt ohitusleikkauksen hintaa. Vuosi sitten sairaala arvioi ohituksen maksavan 60.000 markka. Esimerkiksi Helsingin Yliopistollisessa Keskussairaalassa ohitusleikkaus maksaa potilaalle vain muutaman sata markkaa.

Helsingin Sanomat 5.2.

Pankkikorot tulevat alenemaan

Eduskunnan pankkivaltuusmiehet vaativat, että Suomen Pankin on alennettava peruskorkoa. Tämä merkitsee sitä, että korko tulee laskemaan lähiaikoina. Suomen Pankin pääjohtaja Rolf Kullberg varoitti kuitenkin alentamasta korkokantaa liian nopeasti. Peruskoron muuttaminen tulee merkitsemään niin lainojen kuin pankkitalletustenkin korkojen alenemista. Korkoprosentin odotetaan laskevan noin yhden prosenttiyksikön verran.

Helsingin Sanomat 5.2.

Henkilöautoja myytiin enemmän kuin koskaan

Henkilöautoja myytiin viime vuonna ennätysmäärä. Ennakkotietojen mukaan viime vuonna rekisteröitiin kaikkiaan noin 138.000 uutta autoa. Myyntiä lisäsivät mm. viime vuonna hieman pienentynyt autovero ja polttoaineiden halventuneet hinnat.

Autotuoajat ry:n puheenjohtaja, toimitusjohtaja Juhani Ahdekivi arvioi, että tänä vuonna tullaan myymään noin 135.000 uutta autoa.

Noin joka kolmas uusi auto myydään jollekin yritykselle tai muulle yhteisölle. Näistä monet päätyvät ns. työsuhdeautoksi eli autoksi, jonka joku yrityksen työntekijöistä saa käyttöönsä. Työntekijän ei näin ollen tarvitse ollenkaan ostaa omaa autoa.

Helsingin Sanomat 4.2.

Lukijan palsta

Kurssimuistoja Paimiosta

Meille oli järjestetty Turun alueen kurssi hotelli Paimioon 18.-20.11. Kurssin vetäjänä oli Heikki Paatelainen ja tulkinani oli Eija Paju. Olin kovin väsynyt pikujoulumatkan rasituksista ja kovin epäröin, jaksanko lähteä koko kurssille. Pääsin Heikin autossa, joten matka sujui mukavasti väsymyksestä huolimatta. Kurssi oli hyvin miellyttävä, ja paljon uusia asioita opinkin. Kurssilaisia oli yhdeksän. Heikki opetti meille hiki hatussa -liikuntaa valkoisen kepin kanssa, sisällä ja ulkona. ja kertoi meille näitä kuurosokeiden asioita. Kiitos sinulle Heikki näistä oppitunneista, joita opetit meille. Olet oikein hyvä opettaja. Tiistaina kävi Kaija meitä tervehtimässä, ja Turun keskussairaala kaksivirkailijaa, puheopettaja ja sosiaalityöntekijä. He esittelivät sitä uutta keskustelukonetta, tästä laitteesta oli kirjoitus näkövammaisten Aituessa. Komea laite olikin ja monikäyttöinen. Sitte iltapäivällä tuli esittelemään apuvälineitä Leino. Nyt sain silittellä tekstipuehlintakin. Hyvin outo laite, varmaan en oppisi sitä koskaan käyttämään. Ihmettelin kovin miten Reino sai niin paljon tuotua mukanaan niitä apuvälineitä.

Sitten käytiin vielä iltamyöhällä tutustumassa Paimion paloasemaan, komea talo ja vielä komeammat autot. Silittelin auton vesitankkia, mahtavalta se vaikutti. Säiliöön mahtuu 25.000 litraa vettä kerrallaan.

Palopäällikkö kehotti mennä auton koppiin. Tuskin miehistä kukaan sinne meni, mutta naiset olivat uteliaita kurkistamaan koppiakin oikein perinpohjin. Kun tultiin paloasemalta oli ulko-ovi kiinni. Ei päästy sisään, vaan minun huoneessa ja Unton huoneessa pidettiin illanvietto. Keskiviikko olikin sitten jo niitä eronhetkiä. Kävimme uimalan yläkerrassa pitämässä vielä pienen yhdessähetken. Siinä seinällä oli vanha puheelin, jota Eila esitteli vanhaksi telefooniksi. Otin torven käteeni ja huusin haloo. Eila laittoi kuulokkeen paikoilleen ja sanoi sen olevan vielä käytössä. Sattuihan minulle ensimmäisenä päivänä kammellus, kun en löytänyt ovea ja Heikki jyskytti ulko-oveen. Piti hakea yleisavain, että Heikki sai minut poimituksi pois. Selaista meille sattuu aina. Nyt on jo matkarasitukset levätty ja muistelen tätä mennyttä ihanaa kurssia ja ajattelen aikaa jolloin pääsisi mukaan leirille tai kurssille. Jos saan sinut Eila vielä tulkikseni olisin ylpeä siitä. Olet rauhallinen ja hyvä ohjaamaan ja hyvä tulkki. Kiitos Heikki hyvästä kurssista ja Eilalle ja kurssikavereilla. Toivotan nyt hyvää jatkoa.

Terveisin Jussi Valtonen

Vieno Hyttinen on lähettänyt Tuntosarveen nuoruusvuosina koulutovereiltaan saamiaan muistorunoja ja värssyjä yhteiseksi iloksi:

Elonaalloissa tiemme yhtyi, hetken kanssasi olla sain, vaan en tiedä, tapaammeko enää koskaan, vai onko

eromme ikuinen.

Myrskyistä merta kulkiessas, loukkaantuu uusikin laivas. Käyt haaksirikkoon sä murheissas, kuka kerran näkee vaivas, hän käy laivaas korjaamaan, elonsa tyyneen satamaan.

Ystävinä yhdess'ollaan, ystävinä erotaan, ystävinä sinne tullaan, missä rauha peritään.

On muistojen tarhassa ruusuja monta, oi sallithan mun niiden joukossa olla, oi sallithan vaikka mä ohdake oon, tulla sun muistojes ruusustoon.

En ole sulle sukua, ei sisar enkä veli, vaan ystävyysden merkiksi nää rivit kirjoittelin.

Muistoja on runsaasti, hempeämpiä ja vakavampia, mutta tässä on vain muutama.

Edistys on kulkenut eteenpäin, niin valaistuksen, opetustavan kuin materiaalinkin suhteen. Valaisiminani ja hyvin monen muunkin kohdalla on ollut kynttilät, öljylamput eli lyhdyt, sähkövalaisimet, taskulamput ja lukulamppuna viimeksi optisesti valaistut suurennuslasit, sen jälkeen sormet. Kellotaulun numerot opetettiin tuntemaan näin 40-luvulla. Kello yks, keitto kyps', kello kaks, kananlaps', kello kolme, konin polveen, kello neljä, neilikka viis, kello viis, vihta siis, kello kuus, kukko huus, kello seitsemän, emäntä keittämään, kello kahdeksan, kapusta käteen, kello yhdeksän, ympäri pöytää, kello kymmenen, kynnet ristiin, kello yksitoista, yhdess'ollaan, kello kaksitoista, kahtia jaetaan.

Ja sitten sormien nimet: Peukalopotti, Suomen sotti, Lekkermanni, Kultaralli ja Pikkirilli.

Nyt sain huomata lasten runokirjasta, että sormenpäihin on kasvanut kukat!

Raili Mikkasen kirjoittama runo kuuluu näin:

KUKKAKIMPPU

Sormenpäihini tulivat kukat

peukalo on Auringonkukka

etusormi on Kevättähti

keskisormeen Kullervo

nimettömään sormeen Sinikello

pikkurilliin Vanamon viileä kauneus.

Terveisin

Vieno Hyttinen

Talvilintujen ruokintaa kädestä pitäen

Oli joulukuun päivä. Ulkona oli lauha ilma, lämpö siinä nolla asteen vaiheilla. Olin yksin kotona. Kello oli päivällä 11.00 maissa. Kävelin kuntokävelyä noilla pihateillä. Sitten juotui mieleeni, kun aiemmin marraskuulla nuorin tyttäreni sanoi minulle, että ruoki sinä aina kävellessäsi noita lintuja, jotka tuossa pihalla koivunoksalla ovat ja lentelevät ruokaa etsiäkseen. Niin minä otin eteisestä muovipussista auringonkukkajyviä kämmeneeni kouran täydeltä ja menin tuohon pihakoivun luokse. Pidin ne jyvät kädessäni siinä lintulaudan luona. Seisoin hiljaa vähän aikaa ja piipittelin muutamia kertoja, kuten tiaiset tekevät. Heti kuulin lintujen lennon luokseni. Koivunoksat heiluivat ja lintu tulivat nokkimaan jyviä minun kourastani. Pidin

kättä kauan siinä lähellä lintulautaa ja sitten toisella kädelläni koetin, että onko jyviä siinä kädessä enää. Ei ollut kuin kaksi jyvää. Kuulin että se on kuulemma hömötiainen, joka tulee kädestä syömään auringonkukkajyviä.

Leevi H.

Kuurosokeat ja opaskoira

Tuntosarven palstoilla on ilahduttavan vilkkaasti keskusteltu opaskoiran käytöstä. Kyselin asiantuntijan mielipidettä tästä asiasta. Opaskoirakoulun johtaja Jarmo Huhkio kertoi seuraavaa.

On hyvin luultavaa, että kuurosokea henkilö ei pysty hyötymään opaskoirasta ainakaan kovin laajassa käytössä. Tämä on yleinen käsitys opaskoirakouluttajien keskuudessa sekä meillä että muualla. Asiaa ei ole kuitenkaan jätetty silleen vaan sitä tutkitaan hyvin tarkkaan. Ruotsissa on parhaillaan käynnissä kokeilu, jossa kaksi kuurosokeaa yhdessä kouluttajien kanssa kokeilevat opaskoiran käyttöä eri olosuhteissa. Aivan valmiita tuloksia tästä tutkimuksesta ei ole vielä saatavissa mutta jotakin tiedetään tämän perusteella jo nyt.

Näyttää siltä että ainakaan liikenteessä ei kuurosokea voi liikkua opaskoiran kanssa. Hyvin suppealla tutulla alueella liikkuminen saattaa olla turvallista koiran kanssa mutta liikenne on liian suuri riski. On nimittäin niin että opaskoiran käyttäjän on itse oltava hyvin tarkkana liikkuessaan koiransa kanssa. Koira on saanut hyvän koulutuksen ja on taitava, mutta se on

sittenkin vain noin 3-vuotiaan lapsen älykkyystasolla, kertoo opaskoirakoulun johtaja Jarmo Huhkio.

Esimerkki liikenteen riskeistä on tuore tapaus Pietarsaaresta. Antti Tuulensuu, monelle tuttu näkövammaisen opaskoiran käyttäjä, jäi auton alle suojatiellä. Auton ajaja sanoi jälkeensä että hän luuli opaskoiran pysähtyvän kesken suojatien koska näki hänen olevan tulossa. Ensinnäkin: autoilija oli tietysti väärässä – ei hän olisi saanut ajaa suojatielle kun sitä oltiin juuri ylittämässä. Toiseksi: koira ei ymmärrä kuinka kovaa lähestyvä auto tulee. Se on opetettu aivan oikein etenemään suoraan suojatien yli, ei pysähtymään, jarruttamaan tai kääntymään takaisin. Onneksi Antti ei loukkaantunut kovin pahoin, ja koira selvisi olman vahinkoja kokonaan. Mutta näin saattaa käydän täysin kuulevalle, mutta näkövammaiselle koiran käyttäjälle. Jarmo Huhkio kertoo että opaskoiran käyttäminen on hiukan vaarallista ja vaikeaa jopa sokealle jonka toinen korva ei kuule. Yhden korvan tarkkakaan kuulo ei oikein riitä siihen tarkkaavaisuuteen mikä vaaditaan.

Nämä ovat näkymät opaskoirien ja kuurosokeiden osalta. Jarmo Huhkio sanoo että me seuraamme tarkkaan kehitystä muissa maissa mm. Ruotsin kokeiluja ja otamme niistä kaiken saatavan tiedon käyttöömmme. Hän ei kuitenkaan halua herättää kuurosokeiden mielessä turhia toiveita opaskoiran käytöstä, koska siihen ainakaan laajassa mitassa ei varmasti päästä. Aivan toinen asia on kotieläimen pitäminen. Se on toinen keskustelun aihe jossa myös on monia puolia, hyviä ja huonoja.

Muovikassillinen ahvenia

Kevättalven päivien pidentyessä yhä useammat suuntaavat meren ja järvien jäille pilkkivehkeet kourassaan. Saalistakin tulee: onnistuneen kalaretken tulos on liikunnan ja virkistuksen ohella ehkäpä kilon verran pienenpuoleisia ahventirrejä sekä kiiskiä, särkiä ja muuta sekakalaa.

Mitä nille tehdään? Jätetäänkö ne avannon reunalle varisten ja korppien ruoaksi, viedäänkö ne naapurin kissalle vai kannetaanko ne muovikassissa illan pimyydessä vaivihkaa kerrostalon roskalaatikkoon?

»Kaikki pilkkikalat on hyvää käyttökaloa», sanoo maa- ja metsätalousministeriön kalataloustoimiston ylitarkastaja Harri Dahlström, Suomen Kalamiesten Keskusliiton entinen toiminnanjohtaja.

»Taitavat pilkkimiehet ovat yleensä myös etevä kalankäyttäjät, sillä pilkkikalat viedään pulleimmat saalispuut tarkistuspunnitusten jälkeen kotiin ja keittiöön. Vähemmän saalista saaneet jättävät kalansa usein järjestäjille, jotka toimittavat ne rehuksi maataloille tai turkistarhoille – ja tuleehan luonnosta saattava kalavalkuainen silläkin tavalla hyödylliseen käyttöön.»

Ongelma on siinä, että pitkän pilkkipäivän jälkeen raitisilmamyrkytyksestä väsynyt kalamies ei aina jaksa ruveta perkaamaan saalistaan käyttökuntoon. Käsitteily voi hyvin jättää seuraavaankin päivään, kunhan ennen jäiltä lähtöä huuhtaisee kaloista limat ja veret pois. Kotona ne kääristään paperiin ja pan-

naan jääkaappiin odottamaan. Sellaisinakin ne ovat vähintään yhtä tuoreita kuin kalakaupan ahvenet.

Pienten ahventen ja varsinkin kiiskien suomustaminen on kieltämättä ikävää puuhaa. Työtä voi kuitenkin helpottaa kastamalla kalat ensin kuumaan veteen; silloin suomutkaan eivät lentele pitkin keittiön seiniä. Sitä paitsi pikkukaloista voi tehdä suomustamattakin herkullista ruokaa, muutakin kuin kalalientä.

Patakukkoa Harri Dahlström kehuu sekä ruotoja pelkäävien lasten että iltaa istuvien herraseurojen suosikiksi. Siihen tarvitaan:

1 kg pieniä ahvenia
200 g rasvaista sianlihaa
1 rkl suolaa

Kuoritaikinaan

3 dl vettä
1 tl suolaa
400 g ruisjauhoja
2 rkl voita

Ahvenet perataan, huuhdotaan ja valutetaan. Evät poistetaan. Kalat ja viipaloitu sianliha ladotaan kerroksittain pataan tai uunivuokaan. Kerrosten väliin ripotellaan suolaa.

Ruisjauhot ja suola sekoitetaan veteen. Alustamisen loppuvaiheessa lisätään rasva. Taikina leivotaan sentin paksuiseksi kakuksi ja nostetaan kalojen päälle tiiviiksi kanneksi.

Kukkoa paistetaan uunissa ensin 200 asteessa noin tunnin ajan, minkä jälkeen lämpöä vähennetään

125 asteeseen. Patakukko saa olla uunissa vähintään neljä tuntia. Paistamisen aikana pintaa voidellaan voilla. Loppuajaksi pannaan päälle kansi tai alumiinifolio, jotta kuoresta tulisi pehmeä.

Ohje on Kalamiesten Keskusliiton oppaasta, jonka kotitalousopettaja Irma Sarje laati »kotimaisen kalan vuonna» 1979.

J. Jahnukainen
Helsingin Sanomat/Kuukausiliite 1/86

Ilmoitus

Helmikuun 11. päivä avattiin Helsingissä kuurosokeiden töitä esittelevä näyttely. Näyttely on Bullankulmassa osoitteessa Bulevardi 16 B. Esillä oleviin töihin voi tutustua arkisin klo 13.00-16.00 ja sunnuntaisin klo 11.30-14.00. Kuurosokeiden töiden näyttely on Bullankulmassa helmikuun loppuun asti.

Aluesihteri Heikki Paatelainen on lomalla 17.2.-7.3.1986 välisen ajan.
